Kávéskanna fedéllel (készlet része) - A Saturnus asztali készlet része

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	77.5.19.1.1-2
Alkotó:	Horváth, László (1941 -) / keramikus tervező
Gyár / műhely:	FIM Alföldi Porcelángyár
Készítés ideje:	1972 1977
Készítés helye:	Hódmezővásárhely
Jelzés:	jelzetlen
Anyag:	porcelán
Technika:	formába korongozott; öntött
Méretek:	magasság (fedéllel): 14 cm magasság (kanna): 10,1 cm legnagyobb szélesség: 18,5 cm magasság (fedél): 4,5 cm átmérő (fedél): 12 cm

Horváth László Saturnus asztali készlete 1972-ben a Művelődésügyi Minisztérium, az Iparművészeti Tanács és a Finomkerámiaipari Művek (FIM) közös, Varia edénytervezési pályázatának 50.000 forint pénzdíjazású különdíját kapta. A teljes étkészlet kategóriában Ambrus Éva Bella jeligés szervize nyerte az első díjat. A Saturnus szerviz még ugyanabban az évben a pécsi III. Országos Kerámia Biennálé második díját kapta, 1973-ban pedig a XXXI. Faenza-i Nemzetközi Kerámiaművészeti Verseny (Concorso Internazionale della Ceramica d'Arte) harmadik helyezését érdemelte ki a design-kategóriában.

A szervizt Horváth eredetileg a Herendi Porcelángyár kézműves technológiájához igazítva tervezte meg, így amikor végül évekkel később gyártani kezdték a hódmezővásárhelyi Alföldi Porcelángyárban, akkor a formákat jelentős mértékben át kellett alakítania a nagyipari termeléshez.

Horváth László Saturnus készlete szerepelt a Pohárnok Mihály által szervezett *Magyar design (10 kísérlet)* című kiállításon a Fészek Művészklubban 1972. október 18. és 29. között. A kiállításon nyolc tervező (Borz Kováts Sándor; Deákné Blazsek Gyöngyvér; Horváth László; Jahoda Maja; Minya Mária; Semsey Gabriella; Soltész György; Szekeres Károly) tíz munkáját lehetett látni. Az esemény jelentőségét az adja, hogy – többek között – e kiállítás sikeréből eredeztethetjük a Házgyári konyhaprogramot.

A kiállítás alkalmából megjelent kiadványban –, melyet Pohárnok Mihály állított össze és Koczogh Ákos lektorált – az alábbi leírás jelent meg Horváth László porcelán szervizéről:
„Porcelán étkészlet
Tervező: Horváth László
Kivitel: Herendi Porcelángyár
Gyártási előkészítés alatt álló prototípus

Hagyományos étkezési szokásokra épülő klasszikus készlet, magas igényű vásárlóközönség részére.

15 tárgytípust tartalmaz.
Gyártása típustól függően öntéssel illetve gépi korongozással történik.

A formázás alapgondolatát az anyag sajátosságai szolgáltatták: a boltozatos szerkezet a lágy massza égetés alatti torzulásait minimálisra csökkenti.

A konkrét formai megoldások következetesen a célszerű használat igényeihez igazodnak. (Az alap-típusok funkció

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

szerinti változtatása; racionális részletmegoldások: a nagy edények fülének széles támasztófelülete, csészék peremének ajakhoz igazított kihajlítása, a fedők fogójának süllyesztése, ujjmérethez szabott csésze-fülek stb.)

A célszerűen képzett, díszítés nélküli felületek a nemes anyag értékeinek érvényesítésével biztosítják a készlet reprezentatív megjelenését; az igényes kézi munka kizárásával lehetővé teszik a tárgyak azonos értékű sorozatszerű gyártását."

A *Magyar design (10 kísérlet)* című kiállítás katalógusa megtekinthető itt.
A Saturnus készlet történetéről bővebben lásd a Tárgyfétis-sorozat 6. részét.

Irodalom

- Novák Piroska: Chronicle of the Fine Ceramics Industry Works. *Ars Decorativa 35*, 2021/35. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2021. - p. 148. Nr. 13.
- szerző: Vadas József: *A magyar iparművészet története. A századfordulótól az ezredfordulóig*. Corvina Kiadó, Budapest, 2014. - 188. kép
- szerző: Vadas József: *Nem mindennapi tárgyaink*. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1985. - 162-172. p.
- szerző: Vadas József: *A Művészi Ipartól az Ipari Művészetig*. Corvina Kiadó, Budapest, 1979. - 151. kép
- Gáspár Zsuzsa: *Design: Ipari formák a lakásban*. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest, 1977. - Nr. 60.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum